

Ας θυμηθούμε ....

Βασικές έννοιες

Βιβλίο μαθήματος

Τίτλος:

**Μαθηματικά Ι. Απειροστικός
Λογισμός & Στοιχεία Γραμμικής
Άλγεβρας**

Συγγραφείς:

David Penney & Henry Edwards

Μετάφραση

Νίκος Ματζάκος

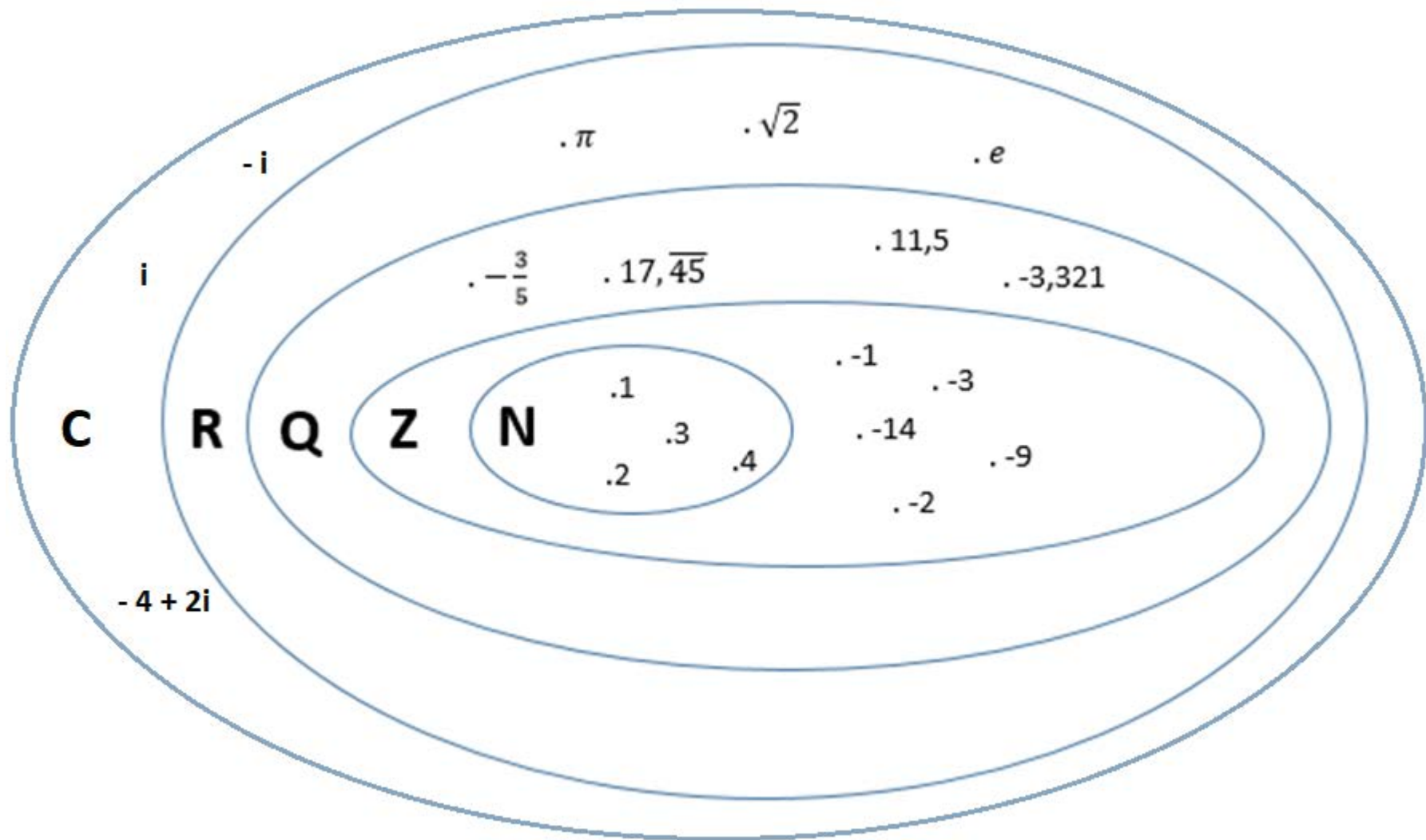
Εκδ. Οίκος: **Ίων**

Βασικά σύνολα

- $\mathbf{N} = \{0, 1, 2, 3, 4, \dots\}$, οι **φυσικοί** (ή θετικοί ακέραιοι)
- $\mathbf{Z} = \{\dots, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4, \dots\}$, οι **ακέραιοι**
- $\mathbf{Q} = \left\{ \frac{m}{n} : m, n \in \mathbf{Z}, n \neq 0 \right\}$, οι **ρητοί**
- $\mathbf{R}$: οι **πραγματικοί**
  - $\mathbf{R} \setminus \mathbf{Q}$: οι **άρρητοι αριθμοί**
- $\mathbf{C} = \{a+b \cdot i, a, b \in \mathbf{R}\}$, όπου $i^2 = -1$, οι **μιγαδικοί**

Οι αριθμοί

Πού είναι οι άρρητοι; ($\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$)

ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ THE REAL NUMBER SYSTEM

$\mathbb{R}$

Ρητοί Αριθμοί (Rational Numbers)

$\mathbb{Q}$

$-\frac{4}{5}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{7}{9}$ $0,3$ $0,\bar{9}$

Ακέραιοι Αριθμοί (Integers Numbers)

$\mathbb{Z}$

-2 $-\frac{12}{4}$ $-\sqrt{25}$ -13

$1,\bar{23}$

Φυσικοί Αριθμοί (Natural Numbers) $\mathbb{N}$

$0, 1, 2, 3, \dots$

$-\sqrt{100}$

$13,5$

Άρρητοι Αριθμοί
(Irrational Numbers)

$\mathbb{Q}'$

$\sqrt{2}$ $-\sqrt{1,6}$

$0,10100100010000\dots$

$\sqrt{\frac{2}{3}}$ $-\sqrt{123}$

e π

e φ

Καρτεσιανό γινόμενο

Καρτεσιανό γινόμενο 2 συνόλων A και B:

είναι το σύνολο που απαρτίζεται από τα

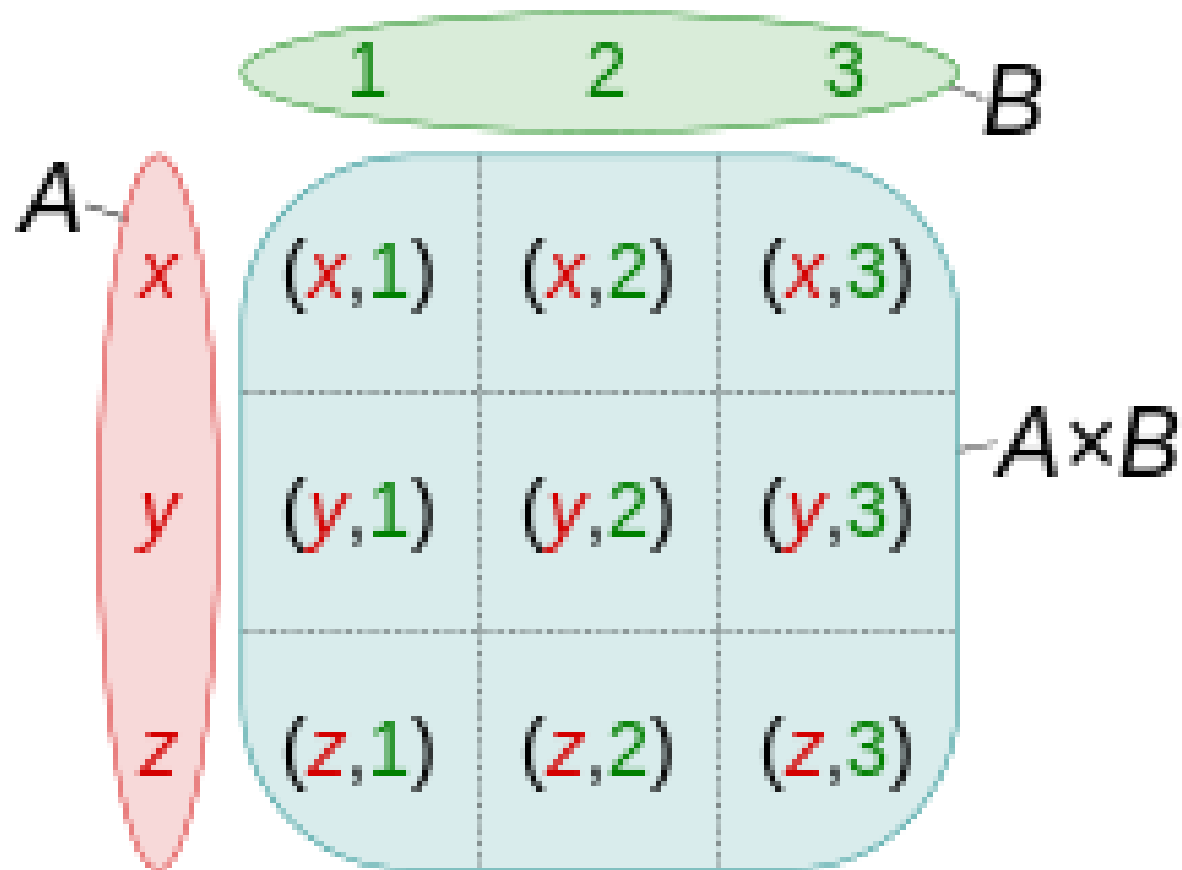
στοιχεία $\{(a, \beta): a \in A \ \& \ \beta \in B\}$

(συμβολίζεται με **A x B**)

- αφορά διατεταγμένα ζεύγη (δηλ. $(a, \beta) \neq (\beta, a)$)
- αν $A = \emptyset$ ή $B = \emptyset$ τότε $A \times B = \emptyset$
- αν A, B πεπερασμένα τότε $|A \times B| = |A| \cdot |B|$

Ερώτηση: Είναι η τράπουλα των 52 φύλλων καρτεσιανό γινόμενο;

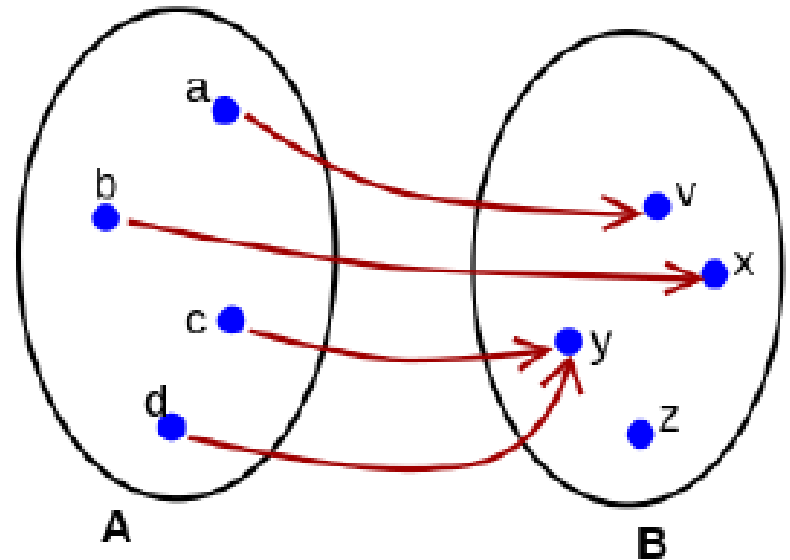
Καρτεσιανό γινόμενο παράδειγμα

Απεικόνιση

Απεικόνιση (ή **διμελής σχέση**) είναι μία μονοσήμαντη αντιστοιχία τ.ώ. σε κάθε στοιχείο $a \in A$ αντιστοιχίζεται ένα και μόνο ένα στοιχείο $b \in B$

$$f: \begin{cases} A \rightarrow B \\ a \rightarrow b \text{ (ή } f(a) = b \text{)} \end{cases}$$

Αν τα στοιχεία των A & B είναι πραγματικοί αριθμοί, τότε η f ονομάζεται «**συνάρτηση**»

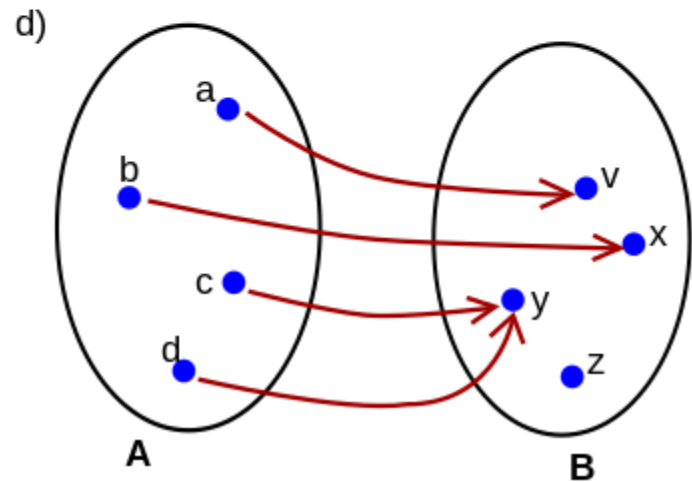
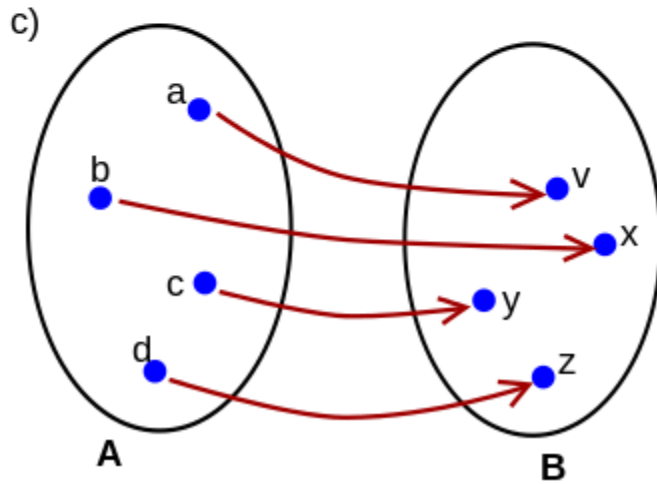
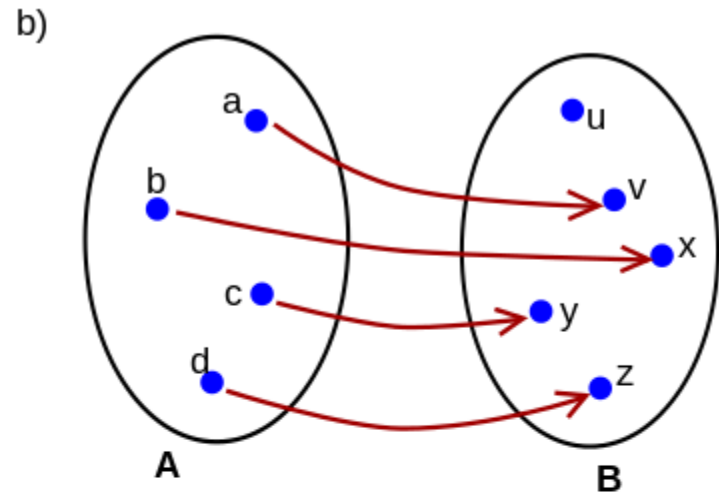
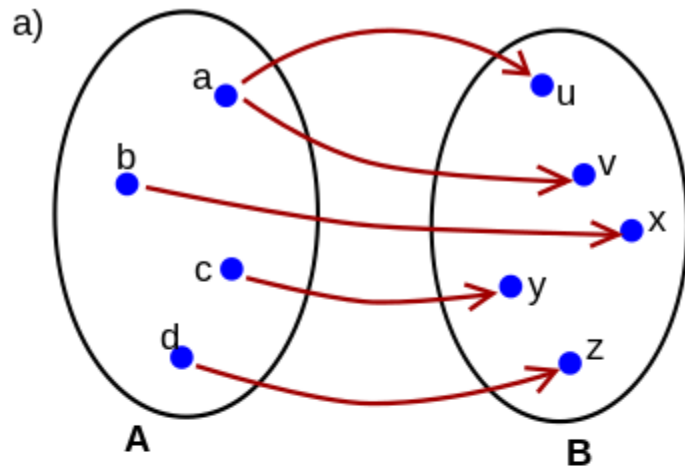

Παράδειγμα απεικόνισης

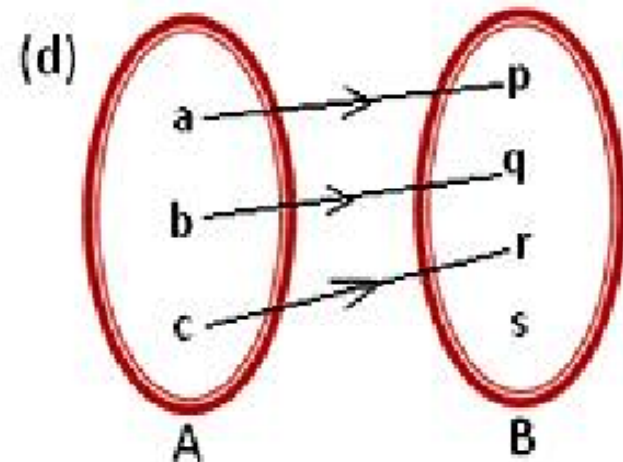
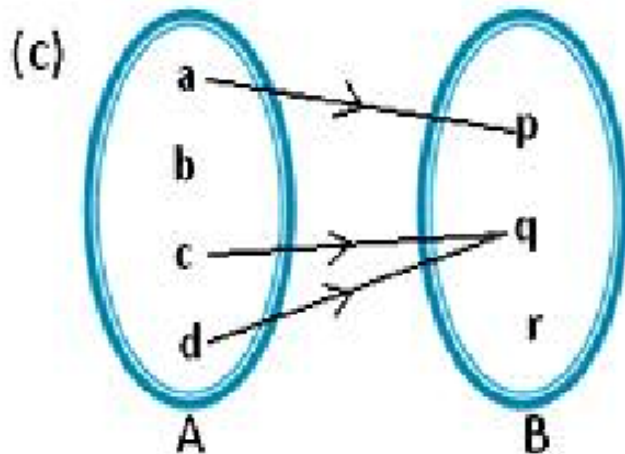
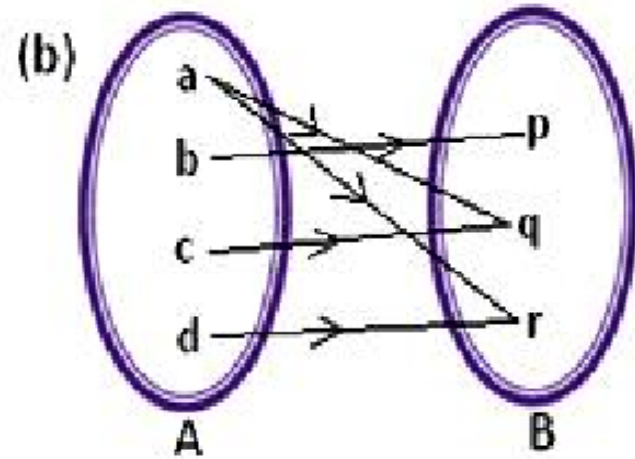
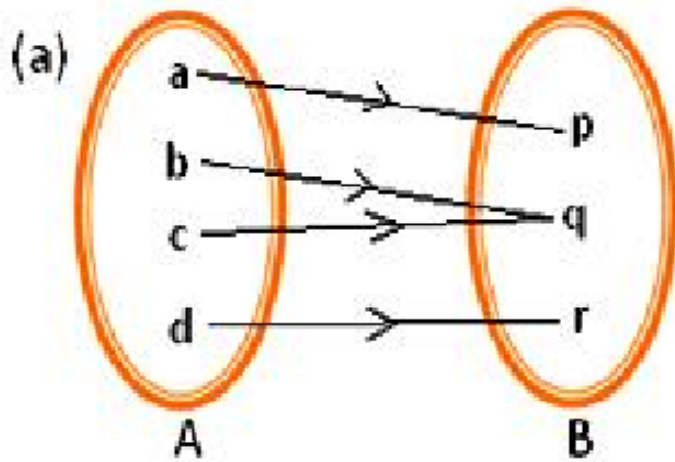
**Φοιτητές (το σύνολο A) &
εξεταζόμενο μάθημα την Τρίτη στις 11:00 (το B)**

Φοιτητής	Μάθημα
Γιάννης	Μαθηματικά
Μαίρη	Εισαγωγή στα Πληροφοριακά Συστήματα
Νίκος	Λειτουργικά Συστήματα
Κώστας	Δίκτυα
Κατερίνα	Δίκτυα

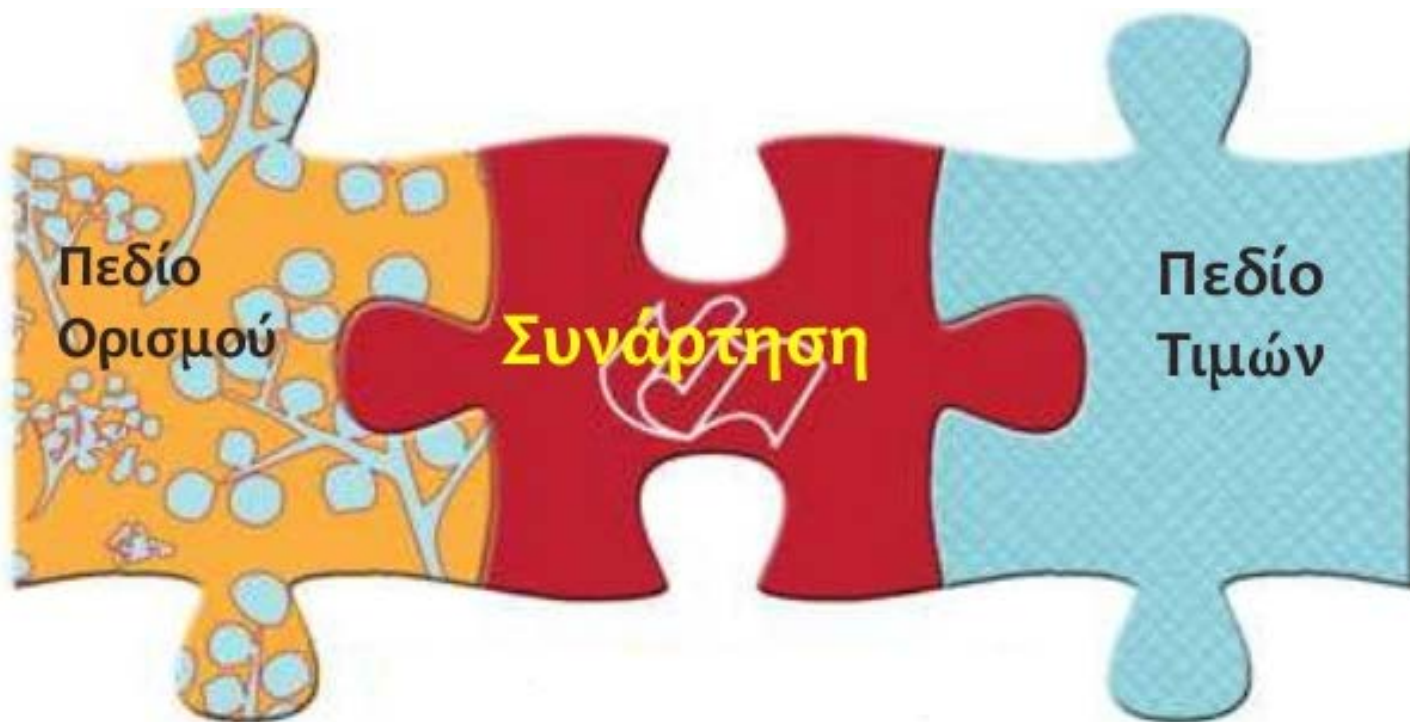
Δεν είναι όλες οι αντιστοιχίες απεικονίσεις

Ομοίως για τις επόμενες

Πεδίο ορισμού & Πεδίο τιμών

Παραδείγματα συναρτήσεων

$$f : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$$

$$x \mapsto 4 \cdot x^2$$

$$f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^*$$

$$x \mapsto \frac{3}{x}$$

Μονώνυμα

Έστω x μια μεταβλητή (μπορεί να πάρει οποιαδήποτε τιμή στο $\mathbb{R}$).

Μονώνυμο του x είναι κάθε παράσταση της μορφής: $a \cdot x^n$, όπου $a \in \mathbb{R}$ και n ένας θετικός ακέραιος.

Παράδειγμα: οι παραστάσεις: $7x^3$ $-32x^3$ $45x$

(και οι σταθεροί αριθμοί μπορούν να θεωρηθούν μονώνυμα του x
εφόσον $x^0 = 1$, π.χ. $-6 = -6 \cdot x^0$)

Πολυώνυμα

Πολυώνυμο του x είναι κάθε παράσταση με την μορφή:

$$\alpha_n x^n + \alpha_{n-1} x^{n-1} + \dots + \alpha_1 x + \alpha_0,$$

όπου $n \in \mathbb{Z}^+$ και $\alpha_0, \alpha_1, \dots, \alpha_n \in \mathbb{R}$.

Τα μονώνυμα $\alpha_n x^n, \alpha_{n-1} x^{n-1}, \dots, \alpha_1 x, \alpha_0$ λέγονται **όροι** του πολυωνύμου ενώ οι αριθμοί $\alpha_n, \dots, \alpha_1, \alpha_0$ **συντελεστές**.

Ο α_0 ονομάζεται και **σταθερός όρος** του πολυωνύμου.

Παράδειγμα: οι παραστάσεις είναι πολυώνυμα του x

$$-5x^7 - 2x^3 + x - 4$$

$$7x + 1$$

$$4x^3 - 4x^2 + 10$$

Βαθμός & Ρίζα πολυωνύμου

$$\text{Έστω } P(x) = \alpha_n x^n + \alpha_{n-1} x^{n-1} + \dots + \alpha_1 x + \alpha_0,$$

όπου $n \in \mathbb{Z}^+$ & $\alpha_0, \alpha_1, \dots, \alpha_n \in \mathbb{R}$

- Αν $\alpha_n \neq 0$, τότε ο βαθμός του πολυωνύμου είναι n (η μέγιστη δύναμη)

(εξαίρεση αποτελεί ο βαθμός του μηδενικού πολυωνύμου που έχει οριστεί $= -\infty$)

- **Ρίζα ρ του $P(x)$** είναι ένας αριθμός τέτοιος ώστε $P(\rho) = 0$

Παράδειγμα πολυωνύμου

Έστω $P(x) = x^2 + 4x$

- Ποιος είναι ο βαθμός του πολυωνύμου = ;
- Για $x =$; είναι $P(x) = 0$
(δηλ. ρίζα του πολυώνυμου $P(x)$;))

Μαθηματική επαγωγή

Η μαθηματική επαγωγή (ή τέλεια επαγωγή) είναι μια μέθοδος απόδειξης προτάσεων που εξαρτώνται από φυσικούς αριθμούς.

Έστω ότι επιθυμούμε την απόδειξη μιας πρότασης $P(n)$, όπου $n \in \mathbb{N}$:

1. Ελέγχουμε ότι $P(1)$ αληθεύει (το πρώτο n δηλ.)
2. Θεωρούμε ότι η $P(k)$ αληθεύει επίσης ($k \in \mathbb{N}$)
3. Αποδεικνύουμε ότι αληθεύει η $P(k+1)$

Παράδειγμα μαθηματικής επαγωγής

Να δείξετε ότι για κάθε θετικό ακέραιο n :

$$2 + 4 + 6 + \dots + 2 \cdot n = n \cdot (n + 1)$$